T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/347
KARAR NO : 2023/571
KARAR TR : 25/09/2023

ÖZET: Asliye Hukuk Mahkemesinde görülen dava dosyasında, bloke paraya faiz işletilmesine yönelik müzekkerenin yazılmaması sebebiyle uğranıldığı iddia olunan maddi zararakarşılıkaçılan davanın, tazminat istemine esas olan işlemi yapan mahkemenin dahil olduğu ADLİ YARGI YERİNDE görülmesi gerektiği hk

K A R A R

Davacı :M.Ü.T
Vekili : Av. M.D
Davalı : Adalet Bakanlığı
Vekili : Av. Ö.D.K

I. DAVA KONUSU OLAY

1.Davacı vekili, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2018/952 sayılı dosyasına kayden açılan kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davasında belirlenen ve bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılmasına yönelik müzekkerenin Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Yazı İşleri Müdürlüğünce yazılmaması ve bu nedenle bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin vadesiz hesapta değerlendirilerek nemalandırılmaması nedeniyle zarara uğradığından bahisle, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesince 1.025.954,04 TL kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılmasına karar verildiği 02/09/2020 tarihinden bankaya müzekkerenin yazıldığı 31/03/2022 tarihine kadar kamulaştırma bedeli üçer aylık vadeli hesaba yatırılsaydı getireceği faiz getirisinin ödenmesi istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

2. Davalı idare vekili, cevap dilekçesinde davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

3. **Diyarbakır4. İdare Mahkemesi 26/01/2023 tarih ve E.2022/1401 sayılı kararı**ile, Asliye Hukuk Mahkemesi kararının bankaya bildirilmesi, idari usuller, müzekkere yazılması gibi, izlenerek tesis edilen idari bir işlem niteliği taşıdığı, idari fonksiyonunun yerine getirilmesi kapsamında bulunduğu, bu bildirimin yapılmamasından kaynaklanan zararın da Anayasanın "*Hakimlik ve savcılık mesleği*" başlıklı 140. Maddesinin "*Hakimler ve savcılar idari görevleri yönünden Adalet Bakanlığına bağlıdırlar.*" kuralını içeren 6. fikrası uyarınca, davalı idarenin hukuki sorumluluğunu gerektirdiği, işlem içeriğinin tazminat hukuku kurallarına göre incelenerek işlemin yargısal denetiminin idari yargı yerlerince yapılması sonucuna varıldığı gerekçesiyle davalı idarenin görev itirazının reddinekarar vermiştir.

4. Davalı idare vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyasıile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına gönderilmiştir.

B. Olumlu Görev Uyuşmazlığı Çıkarılmasına İlişkin Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı Talebi

5. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı, davanın, adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle, 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğinceolumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına karar vererek dosyayı Uyuşmazlık Mahkemesine göndermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

> *"Somut olayda, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin 2018/952 E. sayılı kamulaştırma dava dosyasında, belirlenen ve depo edilen kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılması için bankaya müzekkere yazılmasına karar verildiği hâlde, bu müzekkerenin yazılmaması nedeniyle 02.09.2020-31.03.2022 tarihleri arasına ilişkin faiz gelirinden mahrum kalınmasında idarenin sorumluluğunun bulunduğu ileri sürülerek yoksun kalınan faiz gelirinin ödenmesine ilişkin talebin davalı*

idare tarafından reddedilmesi üzerine söz konusu işlemin iptali istemiyle bakılmakta olan davanın açıldığı görülmüştür.

Yukarıda paylaşılan düzenlemeler ve açıklamalar kapsamında dava konusu olay ele alındığında, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin dava dosyasıyla ilgili faaliyetinin yargı faaliyeti olduğunda, bu kapsamda müzekkere yazılmasının da yargılama faaliyetinin bir parçası olduğundan ve yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir. Bu nedenle, uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini talebinin reddine yönelik işlemin iptali istemiyle açılan davada, tazminat istemine esas olan işlemi yapan mahkemenin dahil olduğu adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 30.05.2022 tarihli ve 2022/4 E., 2022/258 K. sayılı kararında da bu tür davaların çözümünde adli yargının görevli olduğu vurgulanmıştır.

Yukarıdaki açıklamalara göre, somut olaya ilişkin davanın da özel hukuk hükümlerine göre adli yargı yerinde görülmesi gerektiği düşünülmektedir.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanun'un 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine karar verildi."

6. Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığınca, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

III. BAŞSAVCILIK DÜŞÜNCESİ

7. Danıştay Başsavcısı, 2247 sayılı Kanun'un 13. maddesi uyarınca yapılan başvurunun kabulü gerektiği yolunda düşünce vermiştir. Görüşünilgili kısmı şöyledir:

"...somut vakıa bakımından uygulanma kabiliyetinin bulunup bulunmadığının incelenmesi, tazminata hükmedilirken de sorumluluk sebebinin açıkça belirtilmesi gerekmektedir.

Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E:2018/952 sayılı dosyasına kayden açılan kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davasında belirlenen ve bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılmasına yönelik müzekkerenin Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Yazı İşleri Müdürlüğü personelince yazılmaması ve bu nedenle bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin vadesiz hesapta değerlendirilerek nemalandırılmaması nedeniyle zarara uğranıldığından bahisle söz konusu zararın, müzekkereyi yazmayan ve ilgili banka şubesine gönderilmesini sağlamayan kalem personelinin hizmet kusurundan kaynakladığı iddia edilerek tazminat talebinde bulunulmuştur.

Asliye Hukuk Mahkemesinin 02/09/2020 tarihli kararıyla, yargısal usûller izlenmek suretiyle kamulaştırılan taşınmazın Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü adına tesciline ve kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba aktarılmasına karar verilerek yargı fonksiyonunun yerine getirildiği görülmektedir. Mahkeme kararının gereği icra edilmek üzere tapu müdürlüğüne ve bedelin yatırıldığı bankaya bildirilmesi de, 2942 sayılı Kanunun 10. maddesiyle mahkemeye görev olarak yüklenmiş olup kararın bankaya bildirilmesini sağlayacak olan müzekkerenin Yönetmelikte belirtilen İdarî usûle göre yazılması, idare işlevinin kalem personelince yerine getirilmesi kapsamında bulunduğundan, müzekkere zabıt kâtibi tarafından zamanında yazılmadığı için hizmetin geç işlemesi nedeniyle uğranıldığı iddia edilen zararın hizmet kusuru esasına göre tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davanın 2577 sayılı Kanunun 2.maddesine göre İdarî eylem ve işlemlerden dolayı zarar gören kişiler tarafından açılabilen "tam yargı" davaları kapsamında İdarî yargı yerinde görülüp çözümlenmesi gerekmektedir.

SONUÇ : Açıklanan nedenle, 2247 sayılı Kanunun 13. maddesi gereğince yapılan başvurunun reddi gerektiği düşünülmektedir."

IV. İLGİLİ HUKUK

6. Anayasa'nın"*Yargı yetkisi*" başlıklı 9. maddesi şöyledir:

"Yargı yetkisi, Türk Milleti adına bağımsız ve tarafsız mahkemelerce kullanılır."

7. Anayasa'nın *"Mahkemelerin bağımsızlığı"* başlıklı 138. maddesi şöyledir:

"Hakimler, görevlerinde bağımsızdırlar; Anayasaya, kanuna ve hukuka uygun olarak vicdanı kanaatlerine göre hüküm verirler.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, yargı yetkisinin kullanılmasında mahkemelere ve hakimlere emir ve talimat veremez; genelge gönderemez; tavsiye ve telkinde bulunamaz.

Görülmekte olan bir dava hakkında Yasama Meclisinde yargı yetkisinin kullanılması ile ilgili soru sorulamaz, görüşme yapılamaz veya herhangi bir beyanda bulunulamaz.

Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır; bu organlar ve idare, mahkeme kararlarını hiçbir suretle değiştiremez ve bunların yerine getirilmesini geciktiremez."

8. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı*" başlıklı

2. maddesi şöyledir:

"*1. (Değişik: 10/6/1994-4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:*

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler.

3. (Mülga: 2/7/2018 - KHK-703/185 md.)"

9. 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun, "*Devletin sorumluluğu ve rücu*" başlıklı 46. maddesi şöyledir:

"(1) Hâkimlerin yargılama faaliyetinden dolayı aşağıdaki sebeplere dayanılarak Devlet aleyhine tazminat davası açılabilir:

a) Kayırma veya taraf tutma yahut taraflardan birine olan kin veya düşmanlık sebebiyle hukuka aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması.

b) Sağlanan veya vaat edilen bir menfaat sebebiyle kanuna aykırı bir hüküm veya karar verilmiş olması.

c) Farklı bir anlam yüklenemeyecek kadar açık ve kesin bir kanun hükmüne aykırı karar veya hüküm verilmiş olması.

ç) Duruşma tutanağında mevcut olmayan bir sebebe dayanılarak hüküm verilmiş olması.

d) Duruşma tutanakları ile hüküm veya kararların değiştirilmiş yahut tahrif edilmiş veya söylenmeyen bir sözün hüküm ya da karara etkili olacak şekilde söylenmiş gibi gösterilmiş ve buna dayanılarak hüküm verilmiş olması.

e) Hakkın yerine getirilmesinden kaçınılmış olması.

(2) Tazminat davasının açılması, hâkime karşı bir ceza soruşturmasının yapılması yahut mahkûmiyet şartına bağlanamaz.

(3) Devlet, ödediği tazminat nedeniyle, sorumlu hâkime ödeme tarihinden itibaren bir yıl içinde rücu eder."

10. 6100 sayılı Kanun'un "*Davaların açılacağı mahkeme*" başlıklı 47. maddesi şöyledir:

"(1) (Değişik: 1/4/2015-6644/3 md.) Devlet aleyhine açılan tazminat davası, ilk derece ve bölge adliye mahkemesi hâkimlerinin fiil ve kararlarından dolayı, Yargıtay ilgili hukuk dairesinde; Yargıtay Başkan ve üyeleri ile kanunen onlarla aynı konumda olanların fiil ve kararlarından dolayı Yargıtay Dördüncü Hukuk Dairesinde ilk derece mahkemesi sıfatıyla görülür. Dava, bu dairenin Başkan ve üyelerinin fiil ve kararlarından dolayı ise yargılama Yargıtay Üçüncü Hukuk Dairesinde yapılır. Verilen kararların temyiz incelemesi Hukuk Genel Kurulunca yapılır. Temyiz incelemesine, kararı veren başkan ile üyeler katılamaz.

(2) Devletin sorumlu hâkime karşı açacağı rücu davası, tazminat davasını karara bağlamış olan mahkemede görülür."

11.06/08/2015 tarihli 29437 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bölge Adliye ve Adlî Yargı İlk Derece Mahkemeleri ile Cumhuriyet Başsavcılıkları İdarî ve Yazı İşleri Hizmetlerinin Yürütülmesine Dair Yönetmeliğin, *"Yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesi"* başlıklı 105. maddesinin bazı hükümleri şöyledir:

"*(1) Yazı işleri hizmetleri, ilgisine göre Cumhuriyet başsavcısı, Cumhuriyet başsavcıvekili, Cumhuriyet savcısı, mahkeme başkanı veya hâkimin denetimi altında, yazı işleri müdürünün yönetiminde zabıt kâtibi, mübaşir, hizmetli ve diğer görevliler tarafından yürütülür.*

(2) Yazı işleri müdürünün görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) Yazı işleri hizmetlerinin yürütülmesini sağlamak ve denetlemek.

b) Zabıt kâtibi, mübaşir, hizmetli ve diğer görevliler arasında iş bölümü yapmak.

c) Zabıt kâtibi, mübaşir, hizmetli ve diğer görevlilere işlerin öğretilmesi de dâhil olmak üzere hizmetlerin verimli ve düzenli bir şekilde yürütülmesi için her türlü tedbiri almak.

ç) Cumhuriyet savcısı veya hâkimin uygun göreceği evrakın havalesini yapmak.

...

g) Harcın hesaplanması ve tahsili ile yargılama gideri müzekkerelerini yazmak ve buna ilişkin işlemleri yapmak.

ğ) Kararların tebliğini sağlamak.

h) Kanun yolu incelemesi için dosyada bulunan tüm belgelerin eksiksiz olarak UYAP ortamına aktarıldığını kontrol etmek, güvenli elektronik imza ile imzalamak ve diğer gerekli işlemleri yapmak.

ı) Kesinleştirme işlemlerini yapmak, doğruluğunu kontrol ettikten sonra kesinleşen infaz evrakını ve tali karar fişini derhâl düzenleyerek Cumhuriyet başsavcılığına verilmek üzere mahkeme başkanı veya hâkimin onayına sunmak.

i) Müsaderesine veya iadesine karar verilerek kesinleşen hükme konu eşyalar hakkında gerekli işlemlerin yapılmasını sağlamak.

...

l) Mevzuattan kaynaklanan veya Cumhuriyet savcısı ya da hâkim tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(3) Zabıt kâtibinin görev ve sorumlulukları şunlardır:

a) İş bölümüne göre kendisine verilen işleri biriktirmeden zamanında yapmak.

b) Dosyaları ve evrakı zamanında kaydetmek.

...

e) Müzekkereleri yazarak, takip ve tekid işlemlerini yapmak.

f) Cumhuriyet başsavcılığı işlemleri ile mahkeme ara kararlarının gereğini yapmak.

...

k) Mevzuattan kaynaklanan veya Cumhuriyet savcısı, hâkim ya da yazı işleri müdürü tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

...

(6) Yazı işleri müdürü, yerine getirmekle yükümlü olduğu görevleri yazı işleri hizmetlerinde görevli personele devredemez. "

12.Yönetmeliğin "*Ara kararların yerine getirilmesi*" başlıklı 253. maddesişöyledir:

" (1) Ara kararlar gereğince yapılması gerekli işlemler derhal yerine getirilir. Ara kararının yerine getirildiği veya yerine getirilememe nedeni zabıt kâtibi tarafından tarih belirterek şerh verilir.

(2) Bu işlemlerin gecikmesinden yazı işleri müdürü ile görevli zabıt kâtibi birlikte sorumludur. "

13. Yönetmeliğin *"Müdürlüklerin denetim ve gözetimi"* başlıklı 259. maddesi şöyledir:

"(1) Müdürlükler, ilgisine göre bölge adliye mahkemesi başkanı, daire başkanları ve Cumhuriyet başsavcısı ve komisyon başkanı ile mahkeme başkanının denetim ve gözetimi altındadır.

(2) Bu denetim ve gözetim görevini; başkan, daire başkanlarına, daire başkanı ve mahkeme başkanı görevlendirecekleri üyelerden birine; Cumhuriyet başsavcısı da Cumhuriyet savcılarından birine yaptırabilir.

(3) Denetim;

a) Kayıt ve kartonların düzenli tutulup tutulmadığı,

b) Evrak havalesinin süresinde yapılıp yapılmadığı,

c) Fizikî ortamda teslimi gereken evrakla ilgili işlemlerin usulüne uygun yapılıp yapılmadığı,

ç) Kararların ilgililere tebliğinin sağlanıp sağlanmadığı,

d) Mühür ve beratın muhafaza edilip edilmediği,

e) Mevzuattan kaynaklanan veya ilgili birim amiri tarafından verilen diğer görevlerin usulüne uygun yapılıp yapılmadığı hususlarını kapsar.

(4) Denetim yılda en az bir kez yapılır, sonucu raporla tespit edilir."

V. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

14. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 25/09/2023 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un27. maddesi gereğince yapılan incelemeye göre, davalı vekilinin, anılan Kanun'un 10/2. maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliğiyle karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

15. Raporlör-Hakim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde adliyargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ adli yargının Danıştay Savcısı Yakup BAL'ındavada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

16. Dava, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2018/952 sayılı dosyasına kayden açılan kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davasında belirlenen ve bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılmasına yönelik müzekkerenin Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Yazı İşleri Müdürlüğünce yazılmaması ve bu

nedenle bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin vadesiz hesapta değerlendirilerek nemalandırılmaması nedeniyle zarara uğradığından bahisle, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesince 1.025.954,04 TL kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılmasına karar verildiği 02/09/2020 tarihinden bankaya müzekkerenin yazıldığı 31/03/2022 tarihine kadar kamulaştırma bedeli üçer aylık vadeli hesaba yatırılsaydı getireceği faiz getirisinin ödenmesi istemiyle istemiyle açılmıştır.

17. Yukarıda belirtilen anayasal düzenlemelere göre, *"kuvvetler ayrılığı"* ilkesi gereğince fonksiyonel bakımdan yargı organı yasama ve yürütmeden ayrı tutulmuş olup, bağımsız bir organ olan yargının yargılama süreci ile ilgili işlemlerinin Anayasa'nın 125. maddesinde öngörülen *"idari işlemler"* kapsamına girmediği ve bu nedenle yargısal işlemler dolayısıyla idari yargı yoluna başvurulamayacağı açıktır.

18. Bu durum, Ülkemiz yargı sisteminin dayandığı *"yargı ayrılığı"* ve *"adli ve idari yargı organlarının birbirlerine karşı bağımsızlığı"* ilkelerinin de doğal bir sonucudur.

19. Bununla birlikte, hukukumuzda, bazı hallerde yargısal işlemlere yardımcı bazı idari faaliyetlerden dolayı Devletin sorumluluğunu öngören istisnai düzenlemeler de bulunduğu; Medeni Kanun'da ve İcra ve İflas Kanunu'nda, idare aleyhine açılan davalara adliye mahkemelerinde bakılacağı yolundaki bu düzenlemelerden, yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler nedeniyle Devletin sorumluluğunun kabul edildiği durumlarda, bu sorumluluğun denetiminin de aynı yargı düzeni içinde yapılmasının gözetildiği anlaşılmaktadır.

20. Dava dosyasının incelenmesinden, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesinin E.2018/952 sayılı dosyasına kaydenaçılan kamulaştırma bedelinin tespiti ve tescil davasında belirlenen ve bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılmasına yönelik müzekkerenin Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesi Yazı İşleri Müdürlüğünce yazılmaması ve bu nedenle bankaya depo edilen kamulaştırma bedelinin vadesiz hesapta değerlendirilerek nemalandırılmaması nedeniyle zarara uğradığından bahisle, Bismil 1. Asliye Hukuk Mahkemesince 1.025.954,04.-TL kamulaştırma bedelinin üçer aylık vadeli hesaba yatırılmasına karar verildiği 02/09/2020 tarihinden bankaya müzekkerenin yazıldığı tarihine kadar kamulaştırma bedeli üçer aylık vadeli hesaba yatırılsaydı getireceği faiz getirisinin ödenmesi istemiyle 20.09.2022 tarihli dilekçeyle Adalet Bakanlığına yaptığı başvurunun reddine ilişkin T.C. Adalet Bakanlığı Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğünün 03/10/2022 tarih ve E. 102155/102156 sayılı işlemin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

21. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu uyarınca, idari yargı yerinde dava açılabilmesi için, işlem veya eylemin idari bir faaliyet kapsamında gerçekleştirilmesi gerektiği, buna karşılık, mahkeme kararlarınınyargısal bir nitelik taşıdığı ve idari bir işlem veya eylem olarak kabul edilemeyeceği açıktır.

22. Belirtilen duruma göre, Asliye Hukuk Mahkemesinin dava dosyasıyla ilgili yapılan faaliyetin yargı faaliyeti olduğunda ve bu kapsamda gerçekleştirilen işlemlerin yargısal işlem mahiyetini taşıdığında kuşku bulunmamaktadır. Yargılama sürecine katkıda bulunan işlemler ya da faaliyetler nedeniyle Devletin sorumlu tutulmasında da, bu sorumluluğun denetiminin aynı yargı düzeni içinde yapılması ve yargısal nitelikli bir işlemin idari yargı denetimi dışında tutulması gerekmektedir. Bu nedenle, uğranıldığı ileri sürülen zararın tazmini istemiyle açılan davada; tazminat istemine esas olan işlemi yapan mahkemenin dahil olduğu adli yargının görevli bulunduğu sonucuna varılmıştır.

23. Yukarıda belirtilen hususlar gözönünde bulundurularak, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının başvurusunun kabulü ile Diyarbakır 4. İdare Mahkemesinin 26/01/2023 tarih ve E.2022/1401 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısının BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile Diyarbakır 4. İdare Mahkemesinin 26/01/2023 tarih ve E.2022/1401 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

25/09/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN